

Студијски програми: МАС политик. – пол. аналитика и менаџмент у пол., МАС политик. - међународне студије			
Врста и ниво студија: Мастер академске студије			
Назив предмета: Парламентаризам и модели демократије			
Наставник (презиме, средње слово, име): Павловић Д. Вукашин, Орловић М. Славиша, Спасојевић Д. Душан			
Статус предмета: Изборни			
Број ЕСПБ: 6			
Услов:			
Циљ предмета:			
Циљ курса је дубље проучавање и анализирање парламентаризма и модела демократије. Демократска теорија обухвата питање шта демократија јесте и шта би требало да буде, али је важно знати и практична искуства како се бира и организује власт и влада у различитим државама и друштвима. Дебате о демократији обухватају и једно и друго, имајући у виду социјални контекст и институционални оквир. Узима се у обзир да у различитим земљама демократија зависи од низа специфичности као што су социјална структура и социоекономски контекст, структура политичких институција и политичка култура. Програмом курса обухваћен је начин избора представничких тела, надлежности, унутрашња структура и динамика. Једна од најважнијих функција је представничка. Представничка тела представљају мост или везу између владе и грађана. Курс разматра најважније надлежности парламента у које спадају: избор и разрешење владе, надзирање и контрола владе, дебатоване, усвајање буџета, доношење закона, политичко представљање (репрезентација), политичко образовање и обезбеђивање легитимитета власти.			
Исход предмета : Кроз преглед најзначајнијих фаза у развоју демократије, као теорије и праксе, полазници ће се оспособити за проблемско разумевање демократије у њеном процедуралном и суштинском виду. Разумевање историјског развоја и садашњег стања демократије омогућиће студентима да схвате бит савремених политичких процеса, како у односу на модерну државу, тако и у погледу нивоа демократске политичке културе и демократског духа у савременом друштву. Од студената се очекује да на крају курса могу да: Разумеју основне принципе и идеје парламентаризма; Стекну дубља сазнања о начину рада и доношења одлука у парламенту; Практично примењују стечена знања у припремању седница скупштинских органа, у писању извештаја, анализа и говора; Курс предвиђа обављање скупштинске праксе за студенте.			
Садржај предмета			
<i>Теоријска настава:</i> Појам, порекло и проблем дефинисања демократије; Демократски принципи и институције (организација и организирање власти, подела власти - хоризонтална и вертикална, владавина људи или владавина права); Репрезентативна (представничка) демократија; Политичке партије, избори и демократија; Појам, улога и значај и развој парламентаризма; Унутрашња организација и састав парламента (домови, одбори, радна тела, посланици, председник, посланичке групе); Однос парламента и владе (избор и разрешење, усвајање буџета); Надлежности парламента - законодавна и контролна (посланичка питања, импичмент, интерпелација, јавна слушања) улога парламента; Статус и права посланика; Елитистичка теорија демократије и полиархија; Већинска и/или консенсуална демократија; Партиципативна демократија, асоцијативна и делиберативна демократија; Космополитска или глобална демократија; Савремени изазови и искушења демократије. <i>Практична настава: Вежбе, Други облици наставе, Студијски истраживачки рад:</i> Предвиђена је студентска пракса у Скупштини Србије, у складу са споразумом о сарадњи Факултета политичких наука и Народне скупштине Републике Србије. Модели демократије (колективни рад студената)			
Литература			
а) основна Канингам, Френк (2003), Теорије демократије, Београд: Филип Вишњић, стр. 37-127, 271-302; Харисон, Рос (2004), Демократија, Београд: Слио, стр. 24-48, 206-249. Вучина Васовић, (1993), Парламентаризам, (793-806), Енциклопедија политичке културе, Савремена администрација, Београд; Маријана Пајванчић, <i>Парламентарно право</i> , Фондација Конрад Аденауер, Београд, 2005. (стр. 43-113), Вукашин Павловић и Славиша Орловић (уредили), (2007), <i>Дилеме и изазови парламентаризма</i> , ФПН, Фондација Конрад Аденауер, (стр. 141-167); Давид Беетхам, (2008), <i>Парламент и демократија у двадесет и првом веку</i> , Интерпарламентарна унија, УНДП, Европска унија (стр. 1-41, 95-152) ; б) допунска: Орловић Славиша, (2009), <i>Парламент и грађани</i> , Програм Уједињених нација за развој, Београд (стр. 36-64); Славиша Орловић (приредио), (2013), <i>Демократске перформансе парламента Србије, Босне и Херцеговине и Црне Горе</i> , Београд, ФПН Београд, ФПН Подгорица, Сарајевски отворени центар; Славиша Орловић (уредио), (2013), <i>Искушења парламентаризма</i> , Центар за демократију Факултета политичких наука Универзитета у Београду и Фондација Фридрих Еберт			
Број часова активне наставе			Остали часови
Предавања: 2	Вежбе: 1	Други облици наставе: Студијски истраживачки рад: 1	
Методе извођења наставе: Рад у оквиру курса биће организован у форми кратких уводних предавања, са расправама и дискусијом, као и организацијом округлих столова и радионица. Биће обезбеђено гостовање угледних аутора (наших и страних) који се баве различитим аспектима парламентаризма и моделима демократије.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	писани испит	
практична настава		усмени испт	40
колоквијум-и	20	
семинар-и	30		

